

Debat om retten til at sige nej tak til genoplivning

Etisk Råd offentliggjorde fredag den 9. december 2016 en udtalelse om livets afslutning, hvor det blandt andet anbefales, at alle borgere på forhånd bør kunne frabede sig genoplivning ved hjertestop.

Dansk Råd for Genoplivning hilser debatten om den væsentlige problemstilling velkommen og vil gerne bidrage til, at debatten så vidt muligt er nuanceret og baseret på evidens.

I den konkrete diskussion er det vigtigt at skelne mellem uventede hjertestop i det offentlige rum og uventede hjertestop andre steder som f.eks. på plejehjem eller i private hjem.

Hjertestop i det offentlige rum

Ved uventet hjertestop i det offentlige rum, som udgør den mindste del af hjertestoppene, er det som regel ukendte forbipasserende, der træder til med genoplivning.

I en sådan situation skal man ikke tøve med at ringe 1-1-2 og følge vejledningen i at genoplive med hjertelungeredning. Tiden er en helt afgørende faktor for succesfuld genoplivning, så det er vigtigt ikke at miste livsvigtige minutter ved f.eks. at undersøge, om personen har sagt nej til genoplivning.

Hjertestop andre steder

På plejehjem og andre institutioner uden for hospitalsvæsenet er der en større andel af f.eks. ældre, som har et ønske om ikke at blive genoplivet ved hjertestop. Her er det vigtigt, at man på forhånd har haft en samtale med den praktiserende læge, som kan beslutte særlige forhold om genoplivning, som personalet og de pårørende kan følge. Det er allerede i dag en mulighed, som ikke altid udnyttes.

Privat er det vigtigt at tage samtalen, så de nærmeste ved, hvordan de skal handle ved hjertestop. Hvis man ringer 1-1-2, siger man samtidig ja til genoplivning, da beredskabet altid vil gøre sit bedste for, at personen med hjertestop overlever.

Tøv ikke med genoplivning, hvis du bliver vidne til hjertestop

I debatten om genoplivning er det helt centralt at skelne mellem hjertestop hos personer, der er i omgivelser, hvor deres ønsker til genoplivning er kendt og har været diskuteret med egen læge og hjertestop hos personer, hvor man ikke kender deres holdning. Hvis man bliver vidne til, at en person pludselig falder om med hjertestop skal man ikke tøve med at træde til med genoplivning, fordi hvert minut tæller for at overleve et hjertestop.

Danskerne er gode til genoplivning

I løbet af de seneste 15 år er overlevelsen efter hjertestop tredoblet i Danmark. Det skyldes ikke mindst, at danskerne er rigtig gode til at træde til med hjertelungeredning, hvis de bliver vidne til et hjertestop.

Hvis en person får hjertestop, og der ikke gives livreddende førstehjælp før ambulancen når frem, overlever 1 ud af 30. Hvis vidner træder til med livreddende førstehjælp, overlever 1 ud af 8.

Grøntsagsdebatten er en myte

Debatten om selv at kunne sige nej tak til genoplivning baseres ofte på myten om, at man risikerer invaliderende hjerneskade, hvis man overlever. Den risiko begrænset og hele 75 pct. af dem, der overlever et hjertestop, er i stand til at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Og dem, der modtager livreddende førstehjælp fra vidner, har 40 pct. større chance for at vende tilbage til deres job sammenlignet med dem, der ikke får denne hjælp fra vidner.

